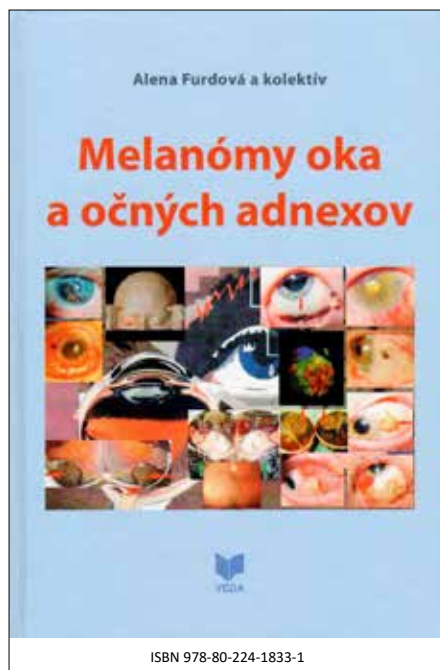

MALÍGNY MELANÓM OKA A OČNÝCH ADNEXOV

Malígne nádory sú vo všeobecnosti najzávažnejšími a pre vysoké vitálne riziko intenzívne skúmanými a pertraktovanými oblasťami onkologických problémov medicíny nevynímajúc oftalmológiu. V rámci očného lekárstva sa stretávame s veľkým počtom rozličných malígných tumorov, ale z hľadiska fatálnych komplikácií je najzávažnejší malígný melanóm oka a jeho adnexov v dospelom veku.

Malígný melanóm uvey a očných adnexov je dlhoročnou oblasťou výskumu a komplexnej starostlivosti prof. Furdovej. Hlavná autorka tejto publikácie venovala tomuto problému v roku 2002 a 2010 podobné monografie, ktorých som bol recenzentom. Odvtedy uplynuli temer dve desaťročia a veľa sa zmenilo vo výskume etiopatogenézy, v diagnostike, liečbe a v sledovaní všetkých atribútov zmierneného malígneho procesu.

Uvedená oftalmoonkologická monografia je pre svoju závažnosť a náročnú celoživotnú medicínsku starostlivosť dnes veľmi aktuálna. Rozsahom obnáša 327 strán prehľadne rozdelených na jednotlivé kapitoly. Veľká kapitola je venovaná epidemiológii tumoru s analýzou mnohých parametroch v kľúčových štátoch sveta a prirodzene Slovenska, kde sú veľkým nedostatkom Národného registra údaje o tomto tumore iba po rok 2003, čo v ostatných krajinách je temer do súčasnosti. V kapitole etiopatogenézy sú analyzované početné faktory a rozdiely voči kožnému melanómu. V kapitole adnexov oka sú analyzované a veľmi pekne fotograficky dokumentované rôzne klinické formy melanómu spojovky a kože mihalníc. V štvrtej kapitole sú podrob-

ne rozobraté obrazy melanómu v rôznych častiach uvey získané z vlastného pracoviska. Oceňujem novozaradenú kapitolu o polymorfných histologických obrazoch tumoru ako jedným z indikátorov prognózy procesu. V kapitolách 7–9 sú podrobne analyzované najnovšie genetické, epigenetické a molekulárno biologické aspekty melanómu. Autorky sa tu sústredili na chromozomálne abnormality, génové mutácie, epigenetické mechanizmy, signálne dráhy a všetky poznatky o malígnom melanóme z najnovších genetických aspektov. Desiata kapitola analyzuje všetky moderné typy liečby obohatené a vlastné skúsenosti. V posledných kapitolách je analyzovaná prognóza a mechanizmy diseminácie procesu. Každá kapitola je adekvátne ilustrovaná prehľadnými grafmi,

tabuľkami a obrázkami vlastných pacientov a na konci doplnená najnovšími literárnymi referenciami.

ZÁVER

Publikácia prof. Furdovej a kol. zahŕňa najnovšie poznatky o všetkých atribútoch malígneho melanómu oka. Predstavuje v slovenskej a českej literatúre ojedinelú komplexnú publikáciu o tomto závažnom klinickom probléme. Po obsahovej a formálnej stránke je spracovaná na vysokej úrovni a zodpovedá náročným kritériám vedeckej monografie.

Prof. MUDr. Anton Gerinec, CSc.